

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Prez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši dať,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njeđželske łopjeno. ◀

Wudawa ƙo łóždu ƙobotu w Esmerjez knihicziščerńi w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedpřatu 40 pj. dostać.

Reminićere.

(Mat. 15, 21—28.)

Kelko hamorow tu khwilu w našchim wótznyim kraju džěła, našče wójska s brónjemi a druhej wójnскеj potrebu wuhotowacź. Njesapomínny: tež Bože hamorow w tutym khutnym czažu, na našchim ludu džěłaja, twjerde wutrobny rosbicź, khabłaze wobtwjerdzicź, semšzy smyblene k njeju wodzicź. A hdyž ƙo nětk telko wot wotthknjeneho kónza wójnny rěczi a pišče, tež Bóh ma w tutej wójnje ƙwój wotthknjeny kónz s našchim ludom: cźłowje-kojo wěry mamy ƙo my sežinicź. To chze nam našče seženje prajicź.

Cźłowjekoj wěry mamy ƙo my sežinicź.

1. Bóh nam nusu pósczele, našchu wěru sbudzicź.
2. Wón naž na puczu ponižuje, našchu wěru pruhowacź.
3. Wón nam džiwnje pomha a našchu wěru kónuje.

1. My Jesuša na puczach czerpjenja nadeńdzemy, do jeho czerpjenja. Wótre, khrobke ƙłowa, kotrež je wón wyschšchim ƙwojeho luda pschivolat, jeho s domišny na Tirowske a Sidonske strony wjedu, pschetož jeho šchtunda, czerpicź a wumrjecź, njeje hišče pschischa. Sažo ƙo wěrne sežini: Wón pschińdže do ƙwojeho, ale tuczi jeho horje njewšachu. Ale tež s tuteho czerpjenja, s tuteho krotkeho pschewywanja w póhanškim kraju jemu kražny plód narosče. Jow wón namaka, šchtož je wón mjes ƙwojim ludom tak husto podarmo pytať, ƙylnu, dowěrnny wěru.

Kananejska žónska, to je žónska s tamneho pod Božim pokle-čjom stejazeho, satorčzeneho kananejskeho luda, sa Jesušom woła, jeho pomoz pytajo. Jejna džowka bu wot cžerta slě cźiwlowana. Kaž mjecź ƙo tutej maczeri psches wutrobu

drějesche, kaž husto tamna žalostna ƙhorosć jejne lubowane džěcžo nadpadže. Žadny ƙřědt wona njespytany njewostaji, žadny pucź jej pschedalofi njeje, žadny wopor pscheczežki. Ale njeh wona wot lěkarja k lěkarjej běha, žadny jej radzicź njewě. Njeh wona s próstiwami a bohatymi woporami k Tirowskim a Sidonskim pschiboham khwata: wona halle prawje žaneje pomozhy njenamaka. Njeh ƙo wona stara a se ƙrudobu storo sańdže: jow je najšwěrnijcha maczerka lubosć njemózna. Dha ƙřjedža do jej-nej nusy džiwona powjesć wo Jesuša Nazarenskim pschińdže. A tute póželstwo do jejnej wutrobny panje, kaž dobre ƙymjo na dobru rolu. S wulkim wješelom jejna maczerka lubosć tutu nadžiju sapschinnje. A tak bórny hacź wona ƙlyšchi, so tutón muž runje nětk do jejnej bliskosće pschińdže, dha ƙo wona rucze na pucź da, ƙwoju pošlednju nadžiju we wutrobje, a Jesuša wuhladašchi wona s wutrobnyim dowěrjenjom na jeho pomoz sa nim woła: „Anježe, ty ƙyno Dawitowy, ƙmil ƙo nade mnu!“

Štuboko do prócha dhrbimy ƙo my psched tutej póhanškej žónskej pokorjecź. Kať wjele wjazny my wot Jesuša wěmy, hacź wona. My ƙny na jeho njeno ƙščeženi, w jeho ƙłowje rošwu-čženi, budžemy kóždu njeđželu na njeho dopomnjeni — a tola jich telko s liwkej myšlu pschi Jesuša a jeho ewangeliu nimo dže; wón je jim kaž zusy muž, sa kotrymž ƙo woni ničžo njepraščeja. Dha dhrbi wschať tón Anjes se ƙwojim domapytanjom na nich pschińcź a cźłowjekow se wschelatimi prutami schwikacź. Njeleži nětko Boža ruka cžežto nad našchim ludom? Někotreho doma sbože je rosbite, někotra wutroba wě ƙo psched starosću a styšnosću wo lubeho ƙyna, wo ƙwěrneho mandželskeho a nana lědom wulko- wacź. Ach, so bychu ƙo woni nětk tež wschitzy k temu wulkemu pomoznikaj nastajili, kotryž našchu nusu snaje, přjedy hacź my

jeho wołamy a kotremuž so tež nad wójniškej nusu a wójniškej sru-
dobu wutroba łama, so dyrbi so nad nami šmilic? A je tebe
najčežšče podeschło a widžiš ty w duchu pschczo jenož rowowu
hórku s próšnym šchizom w njepšcheczelskim kraju — ach, so by
ty wopomnił, šchto tebi twój Šbóžnik prajic? Jako mój šchiz
na Golgatha próšny stejesche, tehdy běch ja pschewinył — nje-
chasc so tež ty nad tannej dalokej hórku s tym trošchtowac, teho
wěšty: nětk wulki měr je bjes kónza, wscha nusa kónz je wsaka?

Runje, hdyž cžłowška pomoz ke kónzej dže, hdyž so semške
jepjery, kotrychž šmy so husto džerželi, łamaja, potom cžłowška
wutroba sa tym žiwym Bohom woła, potom móže tón Šbóžnik
tu wěru, do šwojeje hnadneje pomozy w naš šbudžic. Chze tola
tón Šnješ runje w tajkich cžašach to nad nami dozpicž, so my
šebje šamych, šwoju wurobu, šwój hrěch špójnaweny jako naj-
hłubšchu pschicžinu našeje šlabošče a mozy, jako tu wulku nusu,
wot kotrejež nam žadny lékař na šemi, niz nan, niz macž, haj žyly
šwět pomhacž njemóže. Šdyž nam Bóh tutu nusu wotkryje, hdyž
chzemy potom cželacž? Š našchim škutkam? Ach, te psched Bohom
njeplacža. Š cžłowjekam, kiž naš lubuja? Ach, woni pomhacž
njemóža. Š mudrym a wučenyim teho šwěta? Ach, s naštróža-
nym šwědomajom woni ničžo šapocžecž njewjedža. Šow je jeno
jedyn pucž a tón nam tamón šhěrlišch pokazje: Š tebi so wołam
s hšubiny, šhšch, Šnježe, próštwu moju.

Duž chzemy wschitku našchu nusu, nusu cžela a dusche, nusu
tych našchich, wy štaršchi, nusu waschich džecži, hdyž dyrbieže
wy šhonicž, so budža tež wone wot njecžištych duchow cžwilowane,
wot ducha hordošče a njepošhuchnosče a njepóžewošče, nusu
našeho luda, tež jeho hrěšchu nusu — pschetož Boži wotšnje-
ny wójniški kónz s našchim ludom, so by wón šašo s žylej wutrobu
Bože woblicžo pytał, na Božim šlowje so wječelš, po Božich
pucžach šhodžil, hiščeže dolho njeje dozpity — ja praju, chzemy
wschitku tutu nusu pošni dowěrjenja kaž tanua žónška k temu
donjesč, kotryž w tutym pošnym cžašu s nowa nimo naš nimo
cžehnje jako Bože jehnjo, kotrež šwěta hrěchi nješe.

2. Tamna kananejška žónška šebi myšlesche, so je wschitko
dozpila. Wšchaf běšche Jesuša namakala a šwoju próštwu psched
njeho pschinjekša. Nětk wona na jeho wotmolwjenje cžaka: „Dži,
twoja džowka je strowa.“ Ale Jesušowe myšle šu hinašche.
Wón jejnej wěrje cžezke pruhowanje napoži.

Najprjedy wón ji žaneho wotmolwjenja njeda, a potom ju
šurawje wotpožaje: ja Šfraelski lud mam ja porucžnosč, wucžicž
a pomhacž, ale niz sa póhanow. A jako šo ta žónška se šwojej
próštwu wotpožacž njeda, dha Jesuš tanne twjerde šlowa wu-
praji: „Pšelnje njeje, so šo džecžom khlěb wosnje a cžihuje šo
pšam.“ Židži, chze wón prajicž, šu te džecži w domje Božim,
póhanjo šu, s nimi pschirunani, jenož kaž pšy, kiž žaneho prawa
nimaja. Wboha žónška! Šela je pschecžiwu tebi poštanyla, nje-
bjo cže njepšchuwosnje; macžerna wutroba chze šo jej łamacž.

Ale runje nětk šo šjewii, so ma wěra w jejnej wutrobje hlu-
boke šorjenje. Jako Jesuš mjelcži, wona cžim wótšišcho woła;
a jako wón rjeknje, so wón njeje k póhanam pošlany, wona k jeh
nohomaj padnje a woła: „Šnježe, pomhaj mi!“ Wona na Jesu-
šowej lubošči a mozy njeadwěluje. Wona wě, wón móže hiščeže
pucž namacž, ji pomhacž. A jako Jesuš škóncžnje wot póhanow
jako pšow rěcži, dha wona njemoržoze: je to šurawy muž, tak
šrudnej macžernej wutrobje rěcžecž, dha šo wona njeroshori,
dokelž je na cžejči šranjena, ale šo hłuboko do prócha šhibuje a
rjeknje: „Šaj, Šnježe, tak je, kaž ty prajiš; my šmy šacžihujenje
a šud šašlužili. Ja trjebam jenož na tych pschibohow špominacž,
kotrymž my šlužimy — Woloč! — wón šwojej ruzy sa našchimi
džecžimi wupšchestrjewa; — Wylitta — jej dyrbinym cžesč našchich

džowkow woprowacž; a kotrehož my „Šnješ“ njenujemy —
Mškart! — wón je našcheho wifowanja Bóh — bjes šwěrnosče
a šwědomliwošče kaž našchi šupzy! Šaj, to je wěrnó: pšy maja
wjazy šwěrnosče hacž my a wjazy šobušacžuwanja hacž našchi
bohójo.

Ale kaž hłuboko šo ta žónška w ponižnosčej pošorja, tak šhoble
wona we wěrje šwoju hšowu pošbėhnje. „Dha wschaf jedža
pšyčatka wot tych šrijódkow, kiž wot jich knježich blida padaja.“
Ja chzu rady pšyčatkej runa džeržana byč, ale potom dyrbišch
ty tež tón Šnješ byč, kotryž mi wot šwojeho bohateho blida
šrijódku pschicžihuje. Šo ja ničžo nješšym, to ty wěšch! tak
šo jejna ponižnosč špowjeda; so šy ty wschitko, to ja wěm! tak
jejna wěra wyska. Šaž šo tam Šakub s jandželom bėdžesche
a džesche: „Ja tebe njepušcžu, šhiba so nje pošohnuješ“, tak
šo tuta žónška Jesuša džerži a prošy: „Ja tebe njepušcžu,
šhiba so ty nje wuššišchich.“

A k tajkej ponižnej, a tola tak šhoblej wěrje chze tón Šnješ
tež naš wocžahnyč. Šakle, hdyž šmy my wušnacž nawukli:
„Šnježe, ja nješšym hódny, so ty mi pomháš“, šakle, hdyž
šmy šo my pod Božu wschehomóžnu ruku šhibowacž nawukli:
„Šnježe, my šmy jo šašlužili, so ty naš šhóstajch a šchwikajch“,
šakle, hdyž je šo pod tajkim pošnacžom dowěrjenje na šamu
našchu móž a na pomoz cžłowjekow šlamaka, potom šakle šo našche
wócžko we wječetej wěrje k njeju wobrocži a wutroba a rt wu-
šnajetej: „Tón Šnješ je moje šwětko a šbože; wón je mojeho
žiwjenja móž.“

A hacž my k temu dóndžemy a druhdny tež pod mjelcženjom
teho Šnješa cžerpimy, njechamy wošpróžnicž, pschczo s nowa s je-
nym: „Šnježe, pomhaj mi“, psched njeho štupicž. A hdyž jo šho-
nimy, so nam tón Šnješ na našchu próštwu našch hrěch a našchu
njedostojnosč porokuje, dha chzemy s tannej žónskej prajicž:
„Šaj, Šnježe, ty mašch žyle prawje, my nješšimy teho hódni,
so ty našchu próštwu pschuwosnješ, ale ty šy hrěšchnikam hnadu
šlubil a niz prawym. Runje, dokelž ja hrěšchnik šym, šnem šo
na twoju hnadu špušcžecž, duž daj mi jenož wot tych šrijódkow
twojeho blida.“

3. Tajka wěra je klucž, kotryž durje k Božej wutrobje wot-
tamkuje. „Š žónška, twoja wěra je wulka; tebi šo štaň, kaž
chzesch“ tak my teho Šnješa prajicž šhšchimy. Ša žónška dže
dom a tam wona widži, šchtož je wěrika. Šchtož cži lékařjo nje-
šamóchu, šchtož cži pschibohójo dacž njemóžachu, šchtož najhłubšcha
macžerna lubošč dokonjecž njemóžesche, to je Jesuš dokonjal a
ta wěra je tu pomoz s jeho ruki wsaka.

A hiščeže dženkja je wěra dobyče, kotrež šwět a jeho nusu
pschewinje. Wšchitke wězy šu móžne temu, kiž wěri. Šana nusa
njeje tak wulka, so by naš Jesuš wot njeje wušwobodžicž nje-
mohl. Drje šo našche wěrjaze modlitwy pschczo tak njewuššišcha,
kaž my šebi to žadamy, ale pschczo tola tak, so my to doštanjemy,
šchtož k našchemu šbožu šluži. Šwontne wobcžewošče, šhorošče,
nišy, pschihšodženja, šo husto wot naš njewosmu, a nam šnawo
wjele bološčow pschihotuja, ale tón Šnješ nam tola tež w tajkich
cžašach šwoju hnadu blisošč šacžuwacž da a naš w našchim
šnutšlownym žiwjenju žohnuje.

Š so bychmy my byli, šchtož my byč a šo šcžinicž dyrbinym:
cžłowjekójo wěry! Potom je nam Boža wótžowška wutroba wo-
tworjena. Potom šmemy my Jesušoweje hnadu wěcži byč,
hdyž tež je wokoło naš luta cžma. Potom my wěny: našchi
šynojo a bratsja, mužójo a nanojo wonkach psched njepšcheczom
šteja pod Božim šchitom: jim šo ničžo štačž njemóže, hacž šchtož
je Bóh wobšamknył a šchtož je jim šbóžne. Potom my měrniwi do

přichoda našeho wótzného kraja hladamy, teho wěšči: „Tón Anjes Zebaoth je s nami, tón Bóh Jakubowy je našch šchit.“ „Wón ja wschitko řo stara, wscho derje wuwjedže!“

Derje je temu, řiž móže prajič:

Mi pomha tón Bóh Jakuba.
Hdyž móže nadžiju na njeho stajič
A spuřheža řo na Jesuřa.
Schtož tajkoh' Anjesa pomoz ma,
Tón dobru radu namaha.
Halleluja.

W póstnym čařu.

O Šbóžniko, twój póstny čař
Budž mojej duřhi řwjaty;
Přes Božu hnadu je wón řař
Mi ř žohnowanju daty.

Dy, Jesu, řa mnje křawjeře
A wot řwjereče řy wumohl' mnje,
Njech žiwjenje či řwjecžu

Hdyž w řwjoch čřichich hodžinach
Twój řchřž přehed duřchu widžu,
Mi wóčřko pluwu we řylřach,
Řa hrěchi tamam, hidžu.

Šso ř džakom hori wutroba,
Hdyž řpomina na Šbóžnika,
Řiž je řo řa mnje podař.

Mje wulka lubořč pohnuwa,
Řiž řa mnje ř řwjereči džěře
A Boha řo mnu wujedna,
Hdyž na mnje hněwny běře,
Wřmi, Jesu, řa to wutrobu,
Řu tebi njeřu ř woporu,
Mój řy řa čař a wěčřwořč.

Geřsemane a Golgatha,
Wój řtej mi drohej měře;
Tam wulki řtut řo řa mnje řta,
Řiž ř njeřju wjedže wěře.
Duž moja duřha nitřna
Řěř ř myřlemi tam přehěřwa
We řwjatym póstnym čařu.

K. A. Fiedleř.

Lutherowe řlowa ř druhej řasni.

(Š jeho řpiřowřstajal ř. Kapleř, ř.)

Prěňa řasni přchřřa, řo dyrbinu praweho Boha měčř. Njemóřěřch jeho ře řanym druhim řtutřom dohřčř abo řhubičř, řhřba jeno ř wěru abo ř njewěru, ř dowěřenjom abo ř dwělowanjom. Tehodla je wěra najwořebniřchi řtutř.

Řo njeř njemóřěřny ničřo wjěřře čřinicř hacř Bože mjeno řhwalicř.

To řo řař wschitke druhe řtutři bjes wěřy řtačř njěřamóže. Přchetož hacř runje řo wón hiřom ře řtom, řhibowanjom kolenow a druhimi wachřjemimi čěřěči: jeli řo řo řařke we wutrobje přřes wěru do Božeje miřořčě a přřes dowěřenjenje njěřtawu, ničřo njeř hacř řame ludanje.

Prěni řtutř tuteje řasnje je, Boha we wřchěch jeho dobruřach řhwalicř. Ř temu buchř jaryř, řěčř, řlóbř a řót řtworjene. Řařřeho řhwalenja a džakowanja njěřně ani přřestacř ani řonz bječř. Přchetož řotřy wokomiř móže řaňčř, hdyž njeřchřny Bohę

čřařne a wěčřne řubla dořtawali? Šchto pak řu tele hinajře hacř řtajne wabjenja, Boha řhwalicř? Hdyž njetrjebař ničřo druhe čřinicř, by tola dořčř čřinicř měř na řejle řasni. Čřlowjeř, řiž Boha řhwalř, hdyž řo jemu derje džę, ř tym něřchto wjěřře čřini hacř druhi, řiž řo wjele pořčři a ř hnadnym měřřnam pueřuje.

Druhi řtutř tuteje řasnje je, řo wschitřeje čřařneje čěřčę wostajicř ani řanu wulku haru pýřacř, řo řóždy wo tebi řěčři a řowjeda, řchtož je najwřchědnřřchi hrěch. Přchetož malo řich je, řotřř w čěřěči a řhwalbje poniřni wostawaja, řo řo po řymaj řamymaj horje njebjeru, ale woboje Bohu dawaju. Řóždy čřę trochu nahladny a niř najřnadniřchi bječř, řařřkuli řnadny řę je. To pak je wěřno, řo tola dyrbinu dobre mjeno a čěřčę měčř. Řóždy ma řo řa řadžerčęčř, řo njemóřa ničřo řteho wo nim řěčřęčř. Ale řudy dyrbi wulka přóřa a ředžbliwosčę bječř, řo řařka čěřčę a dobre mjeno wutrobu njenaduwařej.

Řěčři řtutř tuteje řasnje je, řo ř Božemu mjenu we wřchěj niřy woačř. Přchetož to ma Bóh tón Anjes řa řwjecřenje řwojeho mjena, hdyž jeho w řpýřowanju a niřy mjenujemy. Řę je to přchěřina, čřehodla wón nam řelko niřy, čěřčęřenja a řpýřowanja, řę řwjerečř přchřpóřčęřa, ř temu nam hiřčęře dawa we wjele řlych, hrěřchřnych řóřřach řiwym bječř, řo by přřes to ludořom wulku přchěřinu dawař, řo ř njemu wobročęčř a ř jeho řwjatemu mjenu woačř. Řěřko hlej, řchto je na řemi, řiž njebř řwoje řiwe duř řę na řutřym řtutřu dořčř čřinicř měř? Přchetož řchto je jenu hodžinu bjes řpýřowanja? Ře tola řę to najřřařchřře řpýřowanje, hdyž řane řu njeře a wschitko derje řteji, řo čřlowjeř w řařřich čřařach Boha njěřabhwa.

Řę řu řejle řasnje řtutři, řo njěřněny řo ročřicř, řwaricř, řhacř, ludacř ani řuřlowacř ře řwjatym Božim mjenom, řchtož řu jara hrořne wěřy. W řym řę leři, řo dyrbinu řę druhim wobařacř, ř řhanjom, ročřenjom, ludanjom, řwarjenjom, řuřlowanjom a řa druhe wachřnje řo nad Božim mjenom přchehřěřchicř. W řym je wjele přchěřiny date, dobre čřinicř a řtemu wobaračř. Ale najwjetřchi a najčęřřchi řtutř řejle řasnje je řwjate Bože mjeno njěře wřchěmi wupřehęřęřacř. Přchetož to njeře dořčř, řo řa řa řebje řameho a w řebi řamym Bože mjeno řhwalu a řo ř njemu w řbožu a njěřbožu woař. Řa dyrbju wuřřupicř a ře řtutřom wopoařacř, řo řa řo řa najwjetřche řubřo džeržu, řotrehož dla wschitře druhe řubřa njerořžu.

Oberlin.

Jeho řiwjenje a řtutřowanje w řamjenjodoře

ře wřchelacř řóřřow wučęřpař

ř Jan Wartlo.

„Špominajeře na wachřich wučęřřow, řiž wam Bože řlowo řu řowjedali a ředžbujeře na tón wulhód řich řadžerčęřa a čřinicę po řich wěřje“ řębr. 13, 7.

To řadži řwjaty Pawoř řym, řiž řa řym řteja, řo bychu řo řtajnje jařo wěřni řchęřčřijenjo řadžerčęřeli a we prawdořčři a čřřřořčři přřehed Bohom wěčřnje řiwi byřli. — A woprawdže bjes řymi řřěřřami abo řomozřnymi wěřami, řiž nař ř nabořněnu řiwjenju wabja a w najřchich wutrobach lubořč ř wřchemu dobruřmu wubudžuja, je wot řpocřatřa řem ředžbowanje na řařřich řudži a wořebje wučęřřow, řiž řu řjatonje abo we potajnym řemu řnjěřej řwěru řřuřřili a řwěřej wjele wuřřřka přchřnjęřřli, jara dobru a řpomozřa wěř byřlo. Řař ře přchřřladny dobre počřřinki řřařa, řař dořonjeja dobre přchřřladny abo řnamjenja ř wěřje njepodobne wěřy a řahorja huřto jařo blyřř ř njebjeř wutroby řařřich, řiž w duchowřnym řpanju leřa.

Tajke dobre snamjenja namaka drje, Bohu budź džak, kóždy mjes nami, kiž sa tym kědźbuje, we swojej wokolnosći, ale wone su tam i wjetšha něšto wšchědne, a my hladamy na nje jenož jako na hwěsdy, kotrež kóždy wjeczor na jašnych njebješkach wi-
džimy. Kaž pak nam Bóh tón Knjes dyš a dyš jenu wjetšchu, jašnišchu a spodžiwnišchu hwěsdu, hač wšchitke druhe su, jedny komet, na njebješkach pokáže, so bychmy so spodžiwali na jeho krasnosć a so w jeho křwalbje i nowa sahorili; tak pójcele wón tež dyš a dyš do swojeho křesćijanstwa muža wjetšeho, jašnišeho a spodžiwnišeho, haj dokonjanišeho křesćijana, hač wšchitzy druhy su a čini, so so jeho mjeno psches zyle křesćijanstwo kaž jašna hwěsda křěći, tak so kóždy, kiž jeho sadžer-
ženje psched sobu widži, abo wo jeho skutkowanju křěći, abo jeho žiwjenje w knihach wopisane namaka, žebi i wutrobu požada: Ach so by moje žiwjenje bylo jako žiwjenje tuteho praweho.

Jedny tajki muž běše duchowny **B e r l i n** w Kamjenitnym Dole pola Strašburga, kotrež žiwjenje je w tutym powje-
dańčku wopisane, so bychu jeho, tež mjes Sserbami, jeli možno, wšchitzy sejnali, so nad nim swječeli a k žlědženju sa jeho sto-
pami so sahorili.

Jan Bjedrich Oberlin narodzi so 31. augusta 1740 w Straš-
burgu. Jeho nan, profesor na tamnišim gymnasiu, běše jara šdželany a widžany muž. Njeměšče pak žaneho kamjnego samóženja, a dohodny wučerjow na wyšokich šulach běchu tehdy hišče jara suadne. S džěćimi pak běše bohacze zohnowany; pschetož wón měšče jich wšchěch do hromady džewjecz: ředmjoch řynow a dvě džowzy. Pšchi tak wjele džěćoch by so někotremuž-
kuliž nanej styšalo. Ale Oberlinowy nan bě pódla štajnje wje-
šeje myšle. Wón njesczeleše swoje džěći do žaneje šhule, ale wučěše je sam w swojim domje, a nawjedowasche niz porědko žame jich hry. Žortniwe džěše wón něhdy k jenemu burej, kiž chyzje jemu telko džěći dla hórzu hlownu nacžinicž: „Šdy by nětkole řnjerez ke mni pschischa a řebi jene wot tych džewjeczich řobu wjacž chyzla, dha bych jej pschiwofak: řhadliža, řhto dha je tebje nablařnik, so mam jene wyshe!“

Wone pak tež wšchitke i wutrobnej luboježu jenak jara na nim wiřachu. Wšchitke jeho požadanja dopjelnowachu bóle i čžšteje pschiwiflnošče, hač so bychu to sa swoju pschischnosć měle. Se wšchěm, řhtož móžachu jemu na woczomaj wothladacž, pytachu jeho swječelicž a wobřožicž.

Kóždu řobotu dosta kóžde džěčo wot nana dwaj nowaj do řwojeje buřkwičži, kotrajž móžěše zyle po řwojej woli nałožicž. Ale měšče malo wot tutych řjenes bu na řadže, tyřanzach a t. r. pschekřoščeznych.

Kaž móže řebi kóždy myřlicž, dha bjes teho njewotědže, so by so druhdy řhudoba wo Oberlinež durje njepokapala. Ale jařna wjeřelosež, kotrajž so bjes pschestacža na woblicžach wšchitkich jich džěći křěćěše, řahna bórř řařo čžemne, starosćiwu mřo-
czalki je staršitřeku čžolow, wořebje tehdom, hdyž pšchi wuřluka-
nej nanowej móřnicžy ta wjeřela čžřjodečicžka po řwoje buřk-
wičži řhwatasche, so by je k niřnym wudatřkam wotetřjala.

Šřom pšchi tym wuřnamjenesche řo našch Bjedrich wořebje, jako tež i řyła psches dobřočiwosć a psches podpjeranje potreb-
nych ludži.

Něhdy widžěše wón staru řhudu řonku na torhosćěžu pšchi jenej budže řtejo, w kotrež řo stare řmachi pschedawachu. Sa řama chyzje řebi tam křuch drasřy kupicž, kotřyž, řaž řo řdasche, jara niřnje trjebasche. Ale wona řon njedosta, dokelž řa wjele řjenes njeměšče, řaž řebi pschedawarka řa řjón řadacche. Se řyřojř-
maj woczomaj widžěše ju teho dla mař Oberlin, kiž w blisřosći řtejo pschipořluchowasche, wotěcž. A dokelž běše jemu teje wobheje řonki řel, njekomdžěše řo dolho, ale pschisřupi hnydom

k tej pschedawarřy a dořadži jej to, řhtož bě tej řhudej řonzy na řjenesach pobrachowalo, a proschěše ju, so by ju nětko řařo k řebi řawofala a jej tu řuřnju wostajila. To tež řo řta, ale mař Ober-
lin bě mjes tym psche wšchě hory a doly.

Tuto řobucžerřjenje i zřřym njesřořom a i řyła řwoju lu-
bořč k wšchemu dobřemu a to požadanje, řwoje darř a mořy jenož druhim k řěpschemu nałořowacž, kotrež i teje řameje wuřha-
džěše, a wo kotrež budžemy w pofracřowanjach hišče jara, jara wjele řkřšćecž, měšče wón wot řwojeje pobóřneje a jara dobreje macřerje, řaž tež řo wón teho pofřřiccho husto řam wu-
řawasche.

Řaj, jeho macž běše wopřawdže spodžiwanja hódna řonřa a řtarasche řo jara řwědomniwe řa to, so by řwoje džěći temu řnjesej woczahnyla. Kóždy wjeczor řhromadřowasche je wofoto řo a čžitacche jim, mjes tym so wofoto blida ředžo wobřasř wot-
řnamjenowachu, kotrež bě nan řa nje řnacřřkofak, i powuczowa-
zřch řniřow přjodř a řa džiw hdy řařdže jedny wjeczor bjes teho, so bychu, přjedy hač řo k měřej podawachu, řwoju lubu macřerku wo řanjeřenje řjaneho řhěřlufcha njepřřyřle, kotřaž přřřwa řo jim kóždy řas i wutrobny řady dopjelni. Potom wuřpěwachu hišče řwoju wjecřornu modřřiwu a buch u řa řwěru k temu wodžene, kiž je přajř: „Řječ džěćatka ke mni pschřřdu a nje-
wobaraje ře jim.“

Wot nanoweje řrony řem pak řo wěřta niřřa řhřobřosć do Bjedrichoweje wutrobny řaschčžepi.

S řyła běše tutón dom we wšchěch wěřach dobre řnamjo řa wšchitke domy. Wodnyo hibachu řo tež te najniřřšče řuři hač nanajřpěřniřcho pšchi wuřřřnym džěle. Křesćijanstwo wopofa-
řowasche řo tudy po woli řwojeho bóřřeho řařořerja hač nanaj-
křařniřcho, a w zřřym měšče řyčěšče řo i wyřokim pofřšćřowa-
njom wo Oberlinežach.

Husto dostachu Oberlinež džěći wořebje w řěče wot řwojeho nana dowolnosć, so móřachu k řwojemu řawjeřelenju najbóle kóždy řchřwóřř wjeczor do Šchiltigheima hič, hdyž jich wuj na řwojim kuble hdyřěše. Řich nan je tam najbóle řam won pschewodžěše. A i nimi tam pschischedřšchi, pschipařa řebi bubon wofoto řiwota, řasche řwojim ředmjom řčžřatřm hólřam řo do řjada řestupacž a wuwjedowasche i nimi wšchitke móřne wo-
jeřře exerřizije. Pšches měru wuřle wjeřele pak, kotrež mař Bjedrich na tutych hrajřach měšče, wubudži we nim řařne po-
řhilenje k wojeřřtwu. Pšchetož řědom běše džěćazřym řětam trochu wurořř, dha tež chyzje řřřom do wojakow, so by i nimi marřhěrowacž mohř. A dokelž něřřři wojeřřy wřřřy jeho wje-
dřiwosć wo bittwach a wo wobřehowanju měřřow pyřnyřu a řo na tej řamej spodřiwachu, dowolichu jemu, na jich exerřizijach džěł bracž. Jeho nan pak běše jeho řřřom dawno řa wědo-
mosće postajř, a duž běše řa teho mřodeho wojaka wuřři čřař, řo řwojim džěćazřym hřam wotřez a k řudijam a ke řřřej džěla-
kosći řo wobřořicž. Bjedrich běše drje přomjeniteho a řiweho temperamenta, ale wón poda řo nětko i tej řamej řahorjenořčřu do literariřkeho džěla, i kotrež bě přjedy na wojeřřtwje wřřak.

Pšches pilnosć a wutřajnosć na gymnasiu a pofřřiccho na uniwerřicže naruna wón bórř řřomdženy čřař. Wřřche teho běchu jeho wojeřřke řwuczowanja wopřawdže to dobre řa njeho měle, so běchu jeho čžěłne mořy pofřřłniře a řkřucžile.

Přchřhodnje dale.